

Історія права

В процесі підготовки студентів та вивчення вибіркового блоку увага буде приділена аналізу державно-політичного ладу європейських країн; з'ясуванню історичних аспектів місцевого самоврядування та світового конституціоналізму. Особлива увага буде приділена проблемам становлення східної і західної традиції права; історії європейської юстиції, європейського права та систематизації права в Україні та правовому забезпеченні реформ в державі у XIX – XX ст.

Еволюція державно-політичного ладу європейських країн

Навчальний курс «Еволюція державно-політичного ладу європейських країн» присвячений ознайомленню студентів із правовими засадами сучасних політичних систем країн Європи, особливостями їх становлення, еволюції та порівнянню між собою, а також з іншими політико-правовими системами світу. Особливу увагу приділено політико-правовим інститутам (правовому статусі глави держави, уряду, парламенту), політико-правовим процесам, юридичним засадам (конституції, законодавству, доктрині, правовим традиціям), а також історичному, економічному, соціальному і культурному аспектам суспільно-політичного життя європейських країн.

Історія міського самоврядування

Мета навчальної дисципліни спрямована на засвоєння глибоких і тривалих знань студентами про закономірності історичного процесу виникнення і розвитку місцевого самоврядування в Україні, зміни його типів і форм, ролі і місця у визначенні історико-правові періоди для підготовки висококваліфікованих спеціалістів-юристів взагалі та практичних працівників у сферах державного управління й місцевого самоврядування зокрема, формуванню в них передової правової культури використовуючи насамперед вітчизняний досвід державотворення.

Завданням навчальної дисципліни є вироблення у студентів погляду на муніципальне самоврядування як на динамічний організм, який розвивається у тісному зв'язку з реальністю та надання студентам наукової інформації стосовно основних закономірностей еволюції місцевого самоврядування в Україні у певних логічно пов'язаних, історичних етапах формування сучасної, вітчизняної державно-правової системи, а саме: причин виникнення громадського самоврядування на українських землях; стану самоврядування в давньоруських сільських громадах та містах княжої доби; самоврядуванню українських сіл та міст литовсько – польської доби; розвитку місцевого права козацької державницької доби; перебудові міського та земського самоврядування імперської доби; положенню місцевого самоврядування в Україні протягом новітнього періоду.

Складовими програми навчальної дисципліни є: 1. Основні теорії і моделі міського самоврядування в історичній політико - правовій думці; 2. Зародження громадського самоврядування на українських землях (IV тис. до н. е. – сер. I тис. н. е.); 3. Вервне та вічове самоврядування в давньоруських поселеннях VI – пер. пол. XIV століть; 4. Правове становище українських сільських громад та міст др. пол. XIV – пер. пол. XVII століть; 5. Види та форми громадського самоврядування в Україні др. пол. XVII – XVIII століть; 6. Реформування міського та земського самоврядування в Російській імперії кін.. XVIII – поч. XX ст.ст. та особливості його проведення в українських містах; 7. Реформи муніципального самоврядування в українських містах, селищах та селах Австрійської монархії кін. XVIII – поч. XX століть; 8. Пошуки моделей місцевого самоврядування в період відродження української національної державності 1917 – 1920 років; 9. Компетенція місцевих рад в системі державного управління радянської України 1917 – 1991 років.

В процесі вивчення дисципліни висвітлюється історія формування, функціонування та повноважень органів місцевого самоврядування в Україні. Основою дослідження еволюції вітчизняного місцевого самоврядування є різноманітні історичні джерела права, найбільш важлива роль серед яких належить правовим пам'яткам.

Історія світового конституціоналізму

Дисципліна присвячена вивченню природи конституціоналізму, його елементів та

принципів; розглядаються основні етапи розвитку конституціоналізму в світі та моделі конституціоналізму: європейський, британський, американський; вивчається еволюція конституціоналізму в окремих країнах, державно-правовий розвиток яких став визначальним для розвитку конституційно-правових явищ та ідей. Окрема увага в ході опанування курсу приділяється дослідженню процесу становлення системи прав і свобод людини, еволюції закріплення їх в конституційних актах та формуванню системи їх захисту.

Східна традиція права

Дисципліна передбачає можливість ознайомлення з тенденціями та загальними закономірностями розвитку правових інститутів східних, неєвропейських цивілізацій, починаючи від стародавніх часів та закінчуючи сучасністю; ставить за мету підготувати студентів до майбутньої юридичної діяльності в сучасних умовах глобалізації та взаємопроникнення світової економіки, політики, права та інших соціальних реалій, надати їм цілісної картини зародження та еволюції основних інститутів права та держави, поглибити їхнє сприйняття розвитку світу, систематизувати та встановити причинно – наслідкові зв'язки у розвитку правових категорій людства. Предметом вивчення дисципліни є: основні принципи, доктринальні засади, правові джерела, окремі поняття, терміни, визначення, дефініції, юридичні категорії та інститути права східних неєвропейських цивілізацій, які мають своє науково-практичне значення під час аналізу та формування сучасного вітчизняного та міжнародного праворозуміння.

Західна традиція права

Дисципліна присвячена вивченню загальних закономірностей зародження та еволюційного розвитку правових систем держав західної цивілізації. Аналіз відомих дослідникам пам'яток права сприяє усвідомленню студентами нерозривності західно-правової традиції, яка має беззастережний вплив на формування правової системи України. Визначаються основні тенденції розвитку права в кожний період з історії держав західної традиції права, простежуються чинники, що сформували сучасні правові сім'ї загального права (англо-американську) та цивільного права (романо-германську).

Проблеми історії права

Мета вивчення дисципліни: спрямована на поглиблене вивчення природи права, закономірностей і особливостей його еволюції співвідносно з проблемами розвитку українського права як ядра і нормативної основи сучасної правової системи України.

Історія римського права та його рецепції

Форми викладання та методи навчання цієї дисципліни спрямовані на ознайомлення із засадами римського права і засвоєння його загальних юридичних категорій та інститутів, які на сьогодні в більшості своїй рецитовані в цивільному праві України. Дисципліна у здобувачів вищої освіти закладає основи правової культури, дає знання про історію становлення та розвитку багатьох інститутів сучасного права. В межах курсу вивчаються основні поняття та категорії римського права, історичний розвиток його системи, джерел, суб'єктів, еволюція ключових інститутів (права власності, речового, зобов'язального права тощо), а також особливості рецепції норм римського права в Україні та світі.

Середньовічне право

В результаті опанування дисципліни студенти отримують знання щодо факторів, що впливали на становлення середньовіччя; шляхів формування, форм і типів власності в добу середньовічного суспільства; джерел права та особливостей міського права; поняття, класифікація, система покарань в середньовічній Європі.

Історія європейської юстиції

Мета дисципліни спрямована на засвоєння глибоких та тривалих знань про природу становлення феноменального інституту юстиції у європейських державах, загальних закономірностях його функціонування з стародавніх часів і до сьогодення, включаючи перш за все порівняльне дослідження структури органів, установ та підрозділів юстиції, їх повноваження та взаємодію з системами законодавчої і виконавчої влад на різних етапах розвитку держав європейської цивілізації для підготовки висококваліфікованих спеціалістів органів правосуддя в умовах широкої асоціації України з державами-членами

Європейського Союзу.

Завданнями навчальної дисципліни є вироблення у студентів погляду на юстицію як на динамічний соціальний організм, усвідомлення закономірності історії розвитку правових відносин, що виникали в процесі утворення і діяльності органів та установ юстиції у правових системах європейських державах - їх сутність, завдання, принципи, спільні та відмінні риси, а саме: поетапне формування судової влади та судової системи; особливості проведення судових реформ; еволюція прокуратури, адвокатури, нотаріату, альтернативних органів правосуддя в європейських державах; особливості генезису органів правосуддя в Україні; історія становлення міжнародних органів юстиції.

Складовими предмету дослідження та вивчення навчальної дисципліни «Історія європейської юстиції» є: 1. Теоретико-правове поняття юстиції; 2. Становлення організації правосуддя в європейських державах античної доби; 3. Органи правосуддя в системі влади європейських середньовічних держав; 4. Еволюція органів судової влади в епоху громадянського суспільства держав Європи XVIII – поч. XX ст.ст.; 5. Роль і місце судових органів юстиції в механізмі держав новітнього періоду історії Європи; 6. Генезис інституту прокуратури в державах європейської цивілізації; 7. Порівняння становлення та розвитку адвокатури в європейських державах; 8. Порівняльний аналіз виникнення та трансформації нотаріату в історичному розвитку держав Європи; 9. Правова традиція організації судової влади в Україні; 10. Розвиток в системі судових органів юстиції європейських держав альтернативного правосуддя; 11. Порівняльно-правовий аналіз формування загальноєвропейських та всесвітніх органів судової юстиції XX – початку XXI ст.ст.

Основою вивчення історії правосуддя є різноманітні історичні та сучасні джерела права, найбільш важлива роль серед яких належить правовим пам'яткам та чинним актам законодавства. Дана дисципліна для студентів має не тільки освітнє, але й практичне та наукове значення, оскільки допомагає використати досягнення юриспруденції в своїй професійній діяльності, закладає основу їх правової культури.

Історія європейського права

Завданнями навчальної дисципліни є вироблення у студентів погляду на юстицію як на динамічний соціальний організм, усвідомлення закономірності історії розвитку правових відносин, що виникали в процесі утворення і діяльності органів та установ у правових системах європейських державах - їх сутність, завдання, принципи, спільні та відмінні риси, а саме: поетапне формування судової влади та судової системи; особливості проведення судових реформ; еволюція прокуратури, адвокатури, нотаріату, альтернативних органів правосуддя в європейських державах; особливості генезису органів правосуддя в Україні.

Історія систематизації права в Україні

Мета навчальної дисципліни спрямована на засвоєння глибоких і тривалих знань студентами про закономірності історичного процесу систематизації права в європейських державах зміни його принципів та форм, ролі і місця у визначенні історико-правові періоди для підготовки висококваліфікованих спеціалістів-юристів взагалі та професійних науковців у сфері нормотворчості зокрема, формуванню в них передової правової культури використовуючи досвід кодифікації насамперед передових держав - членів Європейського Союзу (Франції, Німеччини, Австрії тощо).

Завданнями навчальної дисципліни є вироблення у студентів погляду на систематизацію права як на динамічний соціальний процес, усвідомлення закономірності історії розвитку правових відносин, що спонукали підготовці проектів нових кодексів, введення їх в дію та практичне застосування в державах Європи – їх структуру, загальний зміст та історико-правове значення. Надання студентам знань про спільні та відмінні риси систематизації права та законодавства, а саме: в античну добу європейської історії права; в період європейського середньовіччя еволюції права; за часів розвитку права нового часу в державах Європи; в новітній модерновий період подальшого удосконалення права в Європі та світі.

Складовими предмету дослідження та вивчення навчальної дисципліни «Історичні

аспекти систематизації права в Європі» є: 1. Теоретико-правове поняття систематизації права; 2. Історико-правові погляди на причини та цілі систематизації права; 3. Перші систематизації стародавнього права в світі; 4. Початок систематизації права у Стародавніх Греції та Римі VI ст. до н. е. – V ст. н. е.; 5. Кодифікація права у Візантійській імперії VI ст. та її значення; 6. Особливості систематизація права в середньовічних європейських державах VI – XVII ст.ст.; 7. Вищі досягнення кодифікації права кінця XVIII – XIX ст.ст. в державах Європи; 8. Історико-правові наслідки кодифікації, декодифікації та рекодифікації законодавства в Європі протягом XX ст.; 9. Основні етапи еволюції систематизації права в Україні XI – XX ст.ст та їх результати; 10. Прогнозовані напрямки подальшого розвитку різних форм систематизації права в сучасному світі.

Основою вивчення еволюції систематизації права в Європі є різноманітні історичні та чинні джерела права, найбільш важлива роль серед яких належить правовим пам'яткам та діючим актам законодавства. Дана дисципліна для студентів має не тільки освітнє, але й практичне та наукове значення, оскільки допомагає використати досягнення юриспруденції в своїй професійній діяльності, закладає основу їх дослідницької роботи.

Правове забезпечення реформ в Україні XIX-XX ст.

Навчальна дисципліна «Правове забезпечення реформ в Україні XIX-XX ст.» передбачає осмислення перебігу та змісту політичних, економічних та правових реформ, що втілювалися в українських губерніях Російської імперії. З урахуванням особливостей соціально-економічного стану, показана специфіка їхнього проведення в Україні. Наголошується, що реформаторський курс, обраний очільниками імперії, спирався на досягнення європейських держав, зокрема наполеонівської Франції. За наслідками його реалізації перетворення в Росії стали називатися «Великою реформою».

Навчальна дисципліна «Конституційно-порівняльне право країн ЄС» передбачає осмислення феномену «конституція» в умовах інтеграційних процесів, що відбуваються в сучасній Європі; у розкритті детермінант та змісту конституційних перетворень у державах-членах ЄС у процесі їхньої інтеграції до Європейського Союзу; опанування порівняльно-правового метода юридичних досліджень; пізнання місії порівняльного правознавства в удосконаленні конституцій держав-членів ЄС; набутті знань зі сфери конституційно-правового регулювання в державах-членах ЄС для удосконалення конституційного законодавства України. Дисципліна націлена на виконання завдань щодо узагальнення європейського досвіду конституціоналізму через з'ясування специфіки кожної держави-члена Європейського Союзу, демонстрації їхнього розмаїття, визначені конституційними доктринами як національного права, так і наднаціонального права ЄС. Програма створена таким чином, щоб показати спільне та відмінне не лише в нормах та положеннях конституцій держав-членів ЄС, а й у процесі історично-правової еволюції конституціоналізму в названих країнах.